

Eurajoen vesiensuojeluyhdistys ry

**Asia: Mielipide koskien Säskylän biokaasulaitoksen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa. Auris Energia Holding Oy, Säskylä.
LVV-U/43350/2026**

Yleistä:

Hanke perustuu kiertotalousmalliin, joka onnistuessaan edistää talouden kestävästä kehitystä. Se on suurimittakaavainen hanke, joka edellyttää huolellista tarkastelua. Eurajoen vesiensuojeluyhdistys tarkastelee hanketta lähinnä sen ympäristövaikutusten näkökulmasta. Vesiensuojeluyhdistyksen keskeinen huoli liittyy ravinteiden, erityisesti fosforin, typen ja kiintoaineen kulkeutumiseen vesistöihin. Tässä paikallinen tarkastelu ei ole riittävä, vaan hankkeen vaikutukset tulee selvittää Eurajoen valuma-alueen näkökulmasta ja sen laajuudessa.

Vesistövaikutukset

Laitoksen tuotantoprosessissa syntyy ravinnepitaisia vesiä. YVA -ohjelman mukaan niiden käsittelyjärjestelmien suunnittelu on keskeneräinen. Hule- ja sadevesiä tulee käsitellä haitallisia vesiä lukuun ottamatta mahdollisimman suljetussa kierrossa. Hulevesiä ei tule ohjata avo-ojiin. Tehdasalueen esikäsiteltyjä hulevesiä tulee käyttää lisävetenä prosessissa. Sadevedet tulee ohjata hallitusti niille tarkoitetuille imetyskentille.

Laitoksessa syntyy erityyppisiä jätevesiä muun muassa laitteistojen pesusta, sosiaalitilojen käytöstä sekä laitoksen prosessista. YVA-ohjelman mukaan mahdolliset prosessissa syntyvät jätevedet puhdistetaan ja niiden laatua seurataan. Kaikki syntyvät jätevedet johdetaan jätevesiviemäriin. YVA-selostuksessa tulee esittää tarkemmat tiedot prosessissa syntyvistä jätevesistä ja selvitys jätevesiä vastaanottavan jätevedenpuhdistamon kapasiteetista ja teknisistä valmiuksista käsitellä biokaasulaitoksesta tulevia jätevesiä, mukaan lukien laitoksen häiriötilanteet.

Laitoksen vesistövaikutusten tarkkailuun tulee laatia suunnitelma, josta käy ilmi mittauspisteet, mitattavat parametrit, seurannan tiheys ja taustatasot. Tarkkailun tulee mahdollistaa hankkeen vaikutusten erottaminen muista kuormituslähteistä.

Ilmastonmuutos, muut ympäristöriskit ja onnettomuudet

Hankkeen YVA -ohjelmassa tulee varautua sään ääri-ilmiöihin. Rankkasateiden aiheuttamiin hulevesitulviin tulee varautua halitulla vesien viemärointi -, varastointi – ja käsittelyjärjestelmillä. Muut ympäristöriskit ja onnettomuudet erityisesti tulipalojen sammutusjätevedet tulee huomioida hulevesien hallinnassa. Sammutusjätevedet voivat sisältää merkittäviä määriä ravinteita, orgaanista kuormaa ja kiintoainetta sekä ympäristölle haitallisia aineita. Reaktorisäiliöt tulee allastaa siten, että vuototilanteissa koko reaktoritilavuus mahtuu allastukseen, eivätkä ne näinollen voi aiheuttaa ympäristöriskiä.

Mädätysjäännös

Anaerobisen prosessin sivutuotteena syntyy mädätysjäännöstä lähes 400 000 tn / vuodessa. YVA-ohjelman mukaan hankkeessa tarkastellaan mahdollisuuksia tuottaa raakamädätteestä jalostettuja jakeita lannoitekäyttöön ja maanparannusaineeksi. Ohjelman mukaan mädätysjäännöstä kuljetetaan laitokselta takaisin syötetoimittajille tilakohtaisesti varastoihin tai etävarastoihin. Ohjelmassa ei ole riittävästi selvitetty mädätysjäännöksen ympäristövaikutuksia. Jäännöksen kuiva- ja nestejakeet sisältävät fosforia ja typpeä, jotka ovat vesistöjen tärkeimpiä ravinnekuormittajia. Virheellisen peltolevittämisen seurauksena ravinteita pääsee hule- ja sadevesien mukana vesistöihin.

Mädätysjäännöksen osalta tulee YVA -ohjelmassa arvioida levitysalueiden riittävyys, ravinnepitoisuudet ja pitkäaikaisvaikutukset. Eurajoen valuma-alueelle tulee laatia alueellinen ravinnetase (N ja P) ja tarkastella ravinteiden kasautumista peltolohkoille. Ravinnetase tulee esittää määrällisenä (kg/ha tai t/v) siten, että voidaan arvioida kuormituksen muutosta suhteessa nykytilaan. Vaikutukset tulee arvioida kumulatiivisesti yhdessä maatalouden muun ja alueellisen kuormituksen kanssa. Kiintoainekuormitukseen tulee kiinnittää erityistä huomiota, koska se toimii keskeisenä fosforin kulkeutumismekanismina. Kiintoainekuormitusta syntyy erityisesti rakentamisvaiheessa, hulevesissä ja mädätysjäännöksen levityksessä. Hulevesien hallinnan kannalta YVA -ohjelmassa tulee olla rajattuna laitoksen piha-alueen ns. likaiset ja puhtaat alueet.

YVA -ohjelmassa esitetään menetelmänä mädätysjäännöksen jälkihygienisointia. Jäännöksen sisältämien mikrobien, muiden taudinkantajien sekä rikkakasvien siementen leviämisen kannalta menetelmä ei ole riskitön. Jälkihygienisointi onkin syytä korvata syötteen esihygienisoinnilla.

Kaasuputkilinja

Suunnitteilla olevat kaasun ja metaanin siirtoputket tulisivat tarkastelujaksolla alittamaan lukuisissa kohdin erikokoisia vesistöjä. Tarkoitamme vesistöillä myös virtaamaltaan pieniä oja, puroja ja noroja.

Vesistöjen alitukset eivät saa aiheuttaa rakentamis- ja käyttövaiheessa vesistöihin haitallisia hydrologisia muutoksia. Alitukset eivät saa myöskään aiheuttaa ympäristömuutoksia, jotka aiheuttavat merkittävää haittaa vesieliöstölle. Alituskohdat tulee suunnitella ja toteuttaa siten, että ne eivät kohdistu vesieliöiden tärkeisiin elin- ja lisääntymisalueisiin. Erityisesti silloin kun suunnitellaan valtakunnallisten vaelluskalajokien kuten esimerkiksi Eurajoen alituksia, tulee asiaan kiinnittää erityistä huomiota. Rakentamisaikainen veden samentuminen ja happamoituminen sekä kiintoainekuormitus tulee huomioida hankkeen toteuttamisaikataulussa siten, että vesistöalituksia ei toteuteta kalojen kutuaikana.

Putkilinja risteytyy Kiukaisissa muun muassa kaksi kertaa Eurajoen kanssa. YVA-ohjelmasta ei käy selville suunnitellaanko risteymiin joen alituksia vai ylityksiä. Alue kuuluu Euran ja Kiukaisten kulttuurimaisema-alueeseen ja toinen risteymistä on keskeistä kylämaisemaa, joka tulee huomioida putken maisemoinnissa.

Kaasuputkilinjauksella Kiukaisten alueella esiintyy happamia sulfaattimaita, jossa sulfidikerroksen alkamissyvyys on pihimmillaan 1 - 1,5 m syvyydessä (GTK). Jokiristeymien lisäksi putkilinja risteytyy Rauma – Peipohja radan kanssa. Alueella sijaitsee pohjavesiesiintymä. Toteutettavat alitukset on suunniteltava siten, että ne eivät aiheuta rakentamis- ja käyttövaiheessa pinta- tai pohjaveden happamoitumista. Putkilinjan kaivuussa syntyvät sulfidimineraalipitoiset maamassat on käsiteltävä asianmukaisesti ja siirrettävä läjitettäväksi paikkaan, jossa ne eivät aiheuta ympäristön pilaantumista tai maisemahaittaa.

Putkilinjan kulkiessa kantatie 43:n vieressä, se risteytyy Laihianjärven Järviojaan, joka on tulvaherkkää aluetta. Tulva-aikoina vesi jää herkästi seisomaan suunnitellulle putkilinja-alueelle. Aluella esiintyy happamia sulfaattimaita, jossa sulfidikerroksen alkamissyvyys on pahimmillaan 1 - 1,5 m syvyydessä (GTK). Tämä tulee huomioida kuten edellä on kuvattu.

Lisäksi hankkeen yhteisvaikutukset muiden vastaavanlaisten hankkeiden kanssa tulee arvioida riittävän laajasti ja samassa aikajänteessä niiden kanssa. Erityisesti tämä koskee Gasgridin Vetyverkot -hanketta.

Sijaintivaihtoehdot

YVA-ohjelman hankealue on liian suppea. Vaihtoehtotarkastelua tulee laajentaa YVA-menettelyn periaatteiden mukaisesti. Ympäristövaikutusten näkökulmasta ratkaisevaa on laitoksen tuotantoprosessien suunnitellun mukainen toiminta ja prosessien riskien hallinta. Tällöin laitoksen sijaintipaikka ei vesistövaikutusten suhteen ole ratkaiseva, mutta sillä voi olla merkitystä vesistövaikutusten riskien hallinnan kannalta. Jos laitos ei toimi ympäristölupanormiensa mukaisesti, sen seuraukset kohdistuvat aina jollekin vesistöalueelle kuten Pyhäjärveen, Köyliönjärveen / -jokeen tai Eurajokeen. Siksi hankkeen vesistöhaitat tuleekin arvioida koko Eurajoen valuma-alueen laajuisesti. Sama koskee mahdollisia hankkeen hajuhaittoja. Ne tulee arvioida taajaan asutun alueen laajempana kokonaisuutena.

Eurassa 14.04 2026

Eurajoen vesiensuojeluyhdistys ry:n hallituksen puolesta

Seppo Varjonen
puheenjohtaja

Eija Kuusisto
varapuheenjohtaja

Yhteystiedot:

Seppo Varjonen

Karvarinkuja 7

27400 Kiukainen

p. 050 5607357

sevarjo@saunalahti.fi

www.evsy.fi